

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.

Félévre . 10.— kor.

Negyedévre 5.— kor.

Egy hónapra 1.70 kor

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ em. területenként 8 fillér.

Nyiltér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A néppárt.

Debreczen, aug. 30.

(K—cz.) Elvitázhatatlanul igaz, mert a mindennapi tapasztalás igazolja, hogy a néppárt erősen szervezkedik. Itt is, ott is bontogatja zászlóját, melyről azonban a haladás eszméi helyett elmúlt idők feledésbe merült jelszavait olvassuk le. Nem a béke fehér zászlója ez, hanem a felekezeti türelmetlenség fekete lobogója. A politikai harcok, kik e zászló alá gyűlnek, a reakció emberei, kik olyan hatalom visszaszerzésén fáradoznak, melyet a modern haladás szekere régen elsöpört. Ezek a jó urak még hallani sem akarnak a liberálistusokról s vezérükkel az aranygyapjas *Zichy Nándor* gróffal oly politikai programot akarnak megvalósítani, mely veszedelmessé lenne egészséges továbbfejlődésünknek ép úgy, mint a társadalmi békének, melyre pedig nagy szükségünk van, ha nem akarjuk rombadönteni azon alkotásokat, melyeket évtizedek lázas munkájával, a magyar állameszme iránt táplált egyetértő szeretetünk erejével építettünk.

A néppártnak Magyarország politikai életében nincs jogosultsága, mert célja nem egyéb mint

a felekezeti béke megzavarása s aki ellenük tisztos fegyverekkel küzd, az a haza jövő nagy érdekében cselekszik. Mert a néppárt elveinek diadala, a melyre ugyan semmi kilátás sincs, amennyiben a magyar közvéleményt megtéveszteni nem lehet — nagyobb csapás volna az országra bárminő veszedelmnél és épen azért mindazoknak, kik szeretik hazájukat s az igazi liberálistust féltik, kötelességük megtörni a politikai gondolkodás azon aberrációit, mely nem irtózik mesterségesen szítani a felekezetek között elalvóban levő harczi tüzet, megakasztva a békés és egészséges fejlődés örök törvényét.

A nemrég végbement tapolczai választás előtt és alatt mindent elkövetett a néppárt, hogy a kerület magának biztosítsa. A kereszt jelszava alatt indult meg a korteskedés, a párt azonban csufos vereséget szenvedett. Győzött a szabadelvűség és a retrograd irány emberei kénytelenek voltak visszavonulni. A vereség azonban nem kedvetlenítette el a néppártot, mert vezetői országszerte szervezkednek a jövő választási kampányra, abban a reményben, hogy itt is, amott isgyőzelmet aratnak.

Nem tudjuk mit hoz a jövő, annnyi azonban bizonyos, hogy részen kell állani a szabadelvű tábornak, nehogy készületlenül találja a legközelebbi választás. A mult választásoknál láttuk fegyvereiket, melyekkel a béke megrontását tervezték, felekezeti gyűlölséget vittek az urnák elé, gyalázták a szabadelvű pártot és ellenzéket egyaránt és fanatikus beszédekkel a törvényes rend ellen lázították a népek azon részét, mely értelmi fejlettségénél fogva nem képes a világosságot a sötétségtől megkülönböztetni.

A hazaszeretet, a béke ápolása minden embernek szent kötelessége és épen azért minden eszközzel oda kell hatni, hogy ezeket a hivatlan népapostolókat, kiszorítsuk a politika küzdő teréről. Hamis jelszavakkal ne engedjük megtéveszteni a népet. A Mo.nár apát-féle elveket nem a hazaszeretet, hanem a vak fanatizmus szüli. Sajnáljuk, hogy épen magyar pap vét a béke ellen, holott a magyar papok minden időben oszlopai, támaszai, apostolai s ha kellett, *vértanui* voltak a hazaszeretnek.

Shakspere egyik lovagjának a pajzsán e szavak olvashatók: *Quod me alit, me extinguit. Ami táplál*

TARCZA.

Vége a vakációnak.

Irta: *Magyar Gyula.*

Vége lett a nyárnak. A lekaszált rétnék újra kihajtott, zsenge fűvét ménesek, gulyák tapossák, a kánikula melegét elfújja Demeter őszi esőt hajtó, lagymatag szellője. Az erdőnek naptól megperzselt lombjai között valami kellemes áradata támad az üdítő hűvösségnek s a megsárgult szőlőlevél árnyából kimosolyog a tőkének aranyos, vagy félig pirosló gerezdje. Csendes alkonyatkor, mikor az ág se mozdul s a nádas elfelejti suttogását, páráktól terhes köd borul le a láthatárra s miközben szálló vadludaknak bucsu gágogása hangzik a magasból: ide-lent felzökög a pásztor tilinkója őszi hangulattal töltve el az álmodozó lelket. Hajh, itt a szeptember, vége az édes vakációnak. A vidéki kuriák, falusi uri házak őszi rózsát hajtó, virágos kertjeiből titkolt zokogása hangzik egy-egy jó édes anyának, mire a nap felkél, viszik a diákat a messze városba idegen világba, elszakítják az ő anyai kebléről.

Az első bucsuzás, hajh ez a legfájóbb, a legkeservesebb. Eddig az övé volt, egyedül az övé az a vásott lurkó. A szivéről szakadt s virrasztott felette, hogyha kis ágyában lázalom nehezült ziháló mellére. — Leste a növést s most elviszik tőle és ki tudja, hogy viselik gondját? Már vagy két hónapja sűrű könyhullás közt varrt, egyre varrt rája, minthogy ha egy egész árvaházat kellett volna ellátni hófehér ingekkel, rózsá-

szinnel himzett patyolat kendőkkel. Azt a diák ládat színig telerakta, meg újra megnézte, hogy megvan-e minden a drága ficzkónak, aki épen akkor dulakodott nagyban a szomszéd fiával s minthogy sikerült azt jól hátba vágnia, egy merész ugrással úgy vetette magát által a palánkon, hogy bizonyos helyen egy nagy roppanással végig ketté hasadt a földi gunyája.

— Nem verlek meg lelkem, Bandikám, nem bántlak, — vigasztalta lágyan, — ugyis nemsokára más teszi rád kezét, én édes szülőlttem.

És a mint hogy eljött most az utolsó est, az aggodalmaknak százféle érzelme szoritotta össze anyai szivét s mikor megcsendült az esteli harangszó, imádkozott érte, aztán bement az utcai szobába, ahol Bandi épen most szedte magába az új életre szóló apai tanácsot. Mert az édes apa szigorú ember volt, maga is megjárta azt a hasznos utat, melyre Bandi fia most teszi rá lábát. Bandi csak hallgatta. Komor arcot vágott s néha-néha titkon belekanditott a nagy falitükörbe, hogy van-e neki is olyan tudományos ráncz a két szemöldje között, mint a minő vagyon az édes atyjának. Két öcsese a tanácsok alatt kiszökött a konyha elébe s nagy játékot kezdett a Bodri kutyával, melynek vihogása, a mint behallatszott, Bandi szintén tüskén ülve várta, hogy mikor ugorhat ki ő is a pitvarba. Mert azt meg kell adni, hogy a Bodri kutya a faluban nem volt a legutolsó állat. Hosszu, fakó szőrű, kedélyes játszótárs. Savó szemeiből az örökös jókedv nevetett ki. Tudománya is volt. Két lábra felállott, aztán úgy tánczolt; a birkozáshoz meg szörnnyü vala kedve.

Ha Bandira valaki csak félszemmel nézett, fogait mutogatta, melyek fehérek valának, pedig a mint tudjuk, Bodri soha sem használt sem keféet, sem fogport. Bandi meg két öcsese nagyon szerette az okos kis jószágot, meg voltak győződve, hogy ki-tünőbb pajtás nincs a kerek földön ennél a kutyánál. Ugy vacsora után mindig közre fogták s a Bodri ilyenkor előadást tartott nagy kutyahumorról. Ha azután néha odaát a szomszédban a vén kasznárkisasszony énekelni kezdett, a Bodri kidugta fejét az utczára s oly verseny-vonítást vitt véghez a hunezut, hogy a három lurkó majd hogy holtra nem pukkadt, a homokban hempergett a nagy nevetéstől.

Hogy minő keservek szállták meg Bandinak a kedélyvilágát, hogy ezen az estén komolykodnia kell s nem vehet részt a szokott élvezetben — el lehet gondolni. Folyton azon törte a gonosz kobakját, hogy soká tartanak-e még az apai tanácsok; jut-e idő arra, hogy a Bodri kutya nagy bolondságain még egy jót nevéssen. Hajh, várnia kellett és böleesen hallgatnia, miközben az édes, gondos anya még egyszer föl-fölnyitotta a ládáját s igazgatta, rakosgatta a sok egyet mást, melyek közé Bandi már rég becsempészte saját készítette, apró kis puszkáját, a melynek gummi a rugója s a melylyel olyan isteni élvezet verebket löni, vagy a szomszédoknak ablakát bezuzni.

Végre egy vigasztaló hang szólt ki a konyhából, a mely véget vetett az apai tanácsnak. Zsuzsi a szakácsné rezegtette meg azt a fuvolahangot:

— Tessék vacsorálni!

engem, az előbb. Vigyázzon a néppártis, mert a fenséges nép szeretete változó s az, aki uszályát hordja, könnyen korbácsütést is kaphat tőle.

Politika az egyetemen.

Debreczen, augusztus 30.

Még abból az időből maradt hagyomány a budapesti ifjuságnak a politikai mozgalmakban való részvétel, midőn a királyi tábla hitesei jegyzői, a jurátusok sarkantyus eszmében kardosan esőtettek végig Budapest utcáin, kik a régi németes izü fővárosban a magyarságot, a nemzeti eszmét képviselték a német áramlattal szemben. Akkor szükség volt arra, hogy a magyarság lépten-nyomon dokumentálja, miként a nemzeti nyelv, a nemzeti öltözet és szokások élnek és uralkodnak s a nemzet jobbjai a legnagyobb magyar eszméinek hatása alatt gyönyörrel nézték a nagyra hivatott ifjuság mozgalmait, sőt maguk is segítettek azokat minél zajosabbá és fényesebbé tenni.

E tradíciók később, mikor a jurátusság megszüntével, a bírósági joggyakorlatok viszártért valódi hivatásához, az irodában végzett csendes munkálkodáshoz, a budapesti egyetemi fiatalságra szállottak át s az alkotmányosság beálltával, az ugynevezett „salangos” korban még mindig háládatos szerepnek mutatkoztak az „alkotmány bajnokainak” tiszteletére fáklyás zenéket és gyűléseket rendezni s a pecsovicokat maeska-zenével megbosszantani.

Fájdalom, ezek a jó idők elmultak; ma már ritkán esik alkalom, hogy az egyetemi ifjuság heves vérét valamire való tüntetésben egy kissé lehűteni tudja. A tüntetések már nagyon alkalmatlan utcai zavarásokká fajultak a megnagyobbodott fő- és székvárosban, hol a szocialisták, a dologtalanok és a rendőrség figyelmét igénylő elemek játszanak főszerepet a tanuló ifjuság politikai mozgalmában. Ez az oka, hogy az utcai tüntetések kora kiveszöfélben a budapesti tudományegyetemen, ahol az ifjuság kezdi belátni, hogy ha nagyon sokat foglalkozik országos politikával, nem igen marad elegendő ideje arra, hogy a gyakor-

lati életben szükséges tudományok művelésével foglalkozzék.

Az aktív politika mozgalmainak azonban a tüzesvérű fiatalság most sem lehet néma tanuja s erre szolgálnak a budapesti egyetemi ifjuság számos körei s társaságai, melyekben sokszor nem épen csöndes és kevésbé higgadt módon fejeztetik ki a leg-erősebb rokonszenv a radikális eszmék iránt.

Eltekintve az ily egyetemi mozgalmakkal járt szokott időpazarlástól, mely sok szülőnek reményét teszi semmivé, ezeket az egyetemi köröket hasznos és az ifjuság művelődésére nézve előnyös intézményeknek tekintjük s csak helyeselni tudjuk a tudományegyetem vezetőségének azon intézkedését, hogy az ifjusági egyleteket, melyek az alkotmányos életnek mintegy iskoláit képezik, védelmébe fogadja s azoknak sokszor káros kényszerű előtti szemét huny az intézményekben rejlő hasznos tulajdonságokért. Mert bár a gyakorlati politikában való részvétet nem képezheti feladatát a tanulmányokkal foglalkozni hivatott ifjuságnak, nem lehet a felnőtt s minden szépért és nemesért lelkesedni kész ifju nemzedéket meggátolni abban, hogy érzelmének és lelkesedésének a korával járó ostentatív módon kifejezést ne adjon.

Ezért mindenkor helyeseltük, ha a fő-és székvárosi tudományegyetem fiatalsága foglalkozik a politikai életünkben időnként felmerült nevezetesebb eseményekkel s a szabadság és felvilágosodás liberális eszméihez való természetes ragaszkodását kifejezte s ha talán e ragaszkodása kifejezésében olykor túllép azon korlátokon, melyeket az egyetem szervezete s rendeltetése a visszaélések meggátolása céljából felállított, ez nem olyan nagy baj s könnyebben orvosolható, mint az volna, ha az egyetem lelkesedni nem tud s a politikai szabadság iránt közönyt ifjuságot nevelne, mely már élete kezdetén bürokratikus egykedvűséggel halad a hivatali fokozatok elnyerésének útján s önállóságát már ifjusága vtrágos napjaiban feláldozza a haszon érdekeiért.

Annál meglepőbb volt reánk nézve a budapesti tudományegyetem tanácsának pár nappal ezelőtt hozott határozata, mely néhány ifjut az egyetemről kiutasított s néhányat a kedvezményektől megfosztott azért, mivel

bizonyos radikális kör ezimű egyesület tagjai voltak s ezáltal állítólag oly magatartást tanúsítottak, mely az egyetem szabályainak nem felel meg.

Nem vonjuk kétségbe az egyetemi tanács azon jogát, hogy fegyelmi büntetésekkel sújtsa az egyetemi szabályok ellen vétőket, de tulságosan pedánsnak s reakcionárius izünek tartjuk a rendelkezést, mely ily kemény büntetést már néhány ifjura csak azért, mivel merészkedtek a tudós tanár urak véleményével ellenkező álláspontot elfoglalni bizonyos egyetemi megalakulás kérdésében. Politikai véleményről az ifjuságnál komolyan még ugy sem lehet szó; hiszen a dufantáziájú ifjuság épen azt az elvet fogadja el, mely reá legközvetlenebbül hat s ha egyébként a keményen megbüntetett ifjak más vétséget nem követtek el, minthogy az egyetemi tanács tilalma ellenére a reájuk legközvetlenebbül ható eszmékhez ragaszkodtak igen méltánytalan, sőt tulszigoru volt büntetésük, mely az egyetem szabályainak megsértését megtorolta ugyan, de igazságtalanul fosztott meg existenciájukról néhány különben teljeseen ártatlan ifjut.

Az egyetemi tanács ítélete olyannak tűnik fel előttünk, mintha politikai bűnösök elítéléséről lenne szó, kik legalább is hazá-árlás elkövetésében vettek volna részt. Nem a tulszigoruságban fekszik az ifjuság nevelésének súlypontja.

A teljes tanszabadság ugyan sok esetben az ifjuságot szabadosságra ösztönözheti, de az ifjuság politikai magaviseletének megítélésénél soha sem szabad azon álláspontra helyezkednünk, mely a felnőttekkel szemben alkalmazható.

Ez a reakcionárius felfogású határozat figyelmünket egyszersmind arra irányítja, hogy az egyetem fegyelmi szabályainak revideálása kívánatos, továbbá kívánatosnak látszik előttünk különösen az egyetemi ifjak tanulmányi szabályzatának megszigorítása. Erre kellene a tudós tanáruraknak törekedni, mert a tanulmányok elvégzése Budapesten ugyis lehető, hogy az egyetemi hallgató soha sem ismeri meg tanárát, mert idehaza — hallgat. Sokkal jobban tenné az egyetemi tanács, ha a helyett, hogy a radikális kör megszüntetésén fáradozik, inkább azon igyekeznék, hogy a magyar ifjuságot a tanulmányokban való előhaladásá-

Ez a vacsora volt nagy, hosszú időre, majd egy esztendőre, otthon az utolsó. Az volt vigasztaló, hogy ez az estebéd még szent karácsonyi lakomának is bátran beillt volna. Fényes ezüst gyertyatartókban lobogtak a gyertyák kékes sárga lángi, hirdelve, hogy ünnep van a háznál: a Bandi gyerekek bucsuzó ünnepe. Az apa szokatlan komorsággal ült a zöllyeszékében; az édes szüle meg néha-néha hosszan ugy elnézte Bandit, mintha le akarná fénykepezni, oda, a lelkébe. A két kisebb fiu meg sem mert mukkanni, csak szótlanul csipte meg az asztal alatt egyik a másiknak a lábszárát, ezombját. De enni nem ettek, a mi édes anyjuknak sóhajt esalt ajkára:

— Ugy-e kicsikéim, Bandit sajnáljátok, hát azért nem esztek.

Pedig dehogy azért. Az volt az oka a nagy étvágytalanságnak, hogy a Bandi gyerekek még vacsora előtt kilopott a lábasból két sült libacombot s azzal jól megtömték őket. Hanem azért valami megmagyarázhatatlan, fájó érzés fogta el mindnyáját a kerek asztalnál. Ott a gyertyafénynél mintha a butorok, az öreg almáriom, mind-mind, egytől-egyig valami ünnepi színbe borult volna. Mintha a falon függő Petőfi-kép haldokló alakja reá nézett volna a Bandi gyerekekre nagy szemrehányással:

— Hát elhagysz, rossz gyerek? A falut, a kertet, a jó szülőházat?

Mintha másként esengtek volna a poharak s a villák csörgése is olyan tompa volt. Az udvarról behangzott a Bodrikutyának fájó nyihogása. Bandi szeretett volna rögtön kirohanni, hogy egy elesent szárnyat

odadobjon neki, de a nagy meghatottságtól meg sem mert mozczejanni.

Azután megjelent ismét a Zsuzska leányzó. Elvitt abroszt, tányért, miközben az apa rágyújtott az öblös, ezimeres, nagy takték pipára s oda intve Bandit a dívánra, szokatlan gyengéden megsimogatta bozontos fejének kuszált, szőke hajfürtjeit.

— A mi tanácsokat, édes fiam adtam, el ne feledd őket, mert én azokat a nehéz tapasztalat iskoláján szedtem.

Es Bandi e megjegyzést nem is felejté el, hanem a böles tanácsokat még azon az estén mind elfelejtette az utolsó szóig.

Végre bekandikált a hold az ablakon s elnyugodtak szépen. Ez volt az első éj ebben az életben, a mikor Bandi nem tudott aludni. Maga előtt látta a távoli várost, nagy kőházaival, zsongó életével. Azt a nagy iskolát, azt a sok szigoru professzort, meg azt a temérek nádpálczát. Mert hát Bandi atyja meg vala győződve, hogy a hol ő tanult, abban a városban önthetik csak bele a tudományt a fia fejébe s még hogy ha talentum csak ugy mérsékeltlen volna is a gyerek kobakjában, akkor is ember lesz, nagy ember belőle. Bandi ugyan soha világ életében el nem gondolhatta, hogy miféle nagyság rejtőzhetik benne, mert ezideig csak a madarászásra, verekedésre és csillagragatásra érzett magában nagy hajlandóságot. Hajh, de hát ha így van, hogy ha ugy kell lenni, akkor nagy ember lesz, vigye el az ördög.

Ekkor már szürkülni kezdett a keleti égbolt s Bandi, édes anyja egy érintésére, kiugrott az ágyból. Az egész ház nép mind felébredt vele. Fejétől lábáig ujba öltöztet-

ték s ami fő, a Zsuzsi szakácsné „ifurnak” szólította, ami nagy önézettel tölté el a lelkét. Ott a reggelinél nyakig a kávéba akarták fürösztetni, de hát a diáknak most nem esuzott le az omlós kalács a torkán. Nagy pattogás között állt elé kocsi és fölültek hárman. A kocsi a bakra, Bandi s édes apja a hátsó ülésre. A jó édes anyja nem tarthatva vissza kitoró könyeit, elkezdett zokogni. Bandi két kis öcsese pityergett, a Zsuzsi meg bögött, a mibe beleszólt a Bodri kutya fájó vonítása. Csak Bandi tartotta magát nagy vitézül, könnytelen szemekkel nézte a jegenyét, melynek tejtéjéről tegnap szedte le a sárga rigó fészket.

Am ahogy megindultak, elhagyták a falut, el a bükkös erdőt, el a másik falut s az utszéli tanyákat, hát a Bandi gyerekek egyszer csak sirás közt, fuldoklóan zokogva borult az apjára.

— No, mi bajod, Bandi?

— Mi... ba... jom? Hát... csak... az... hogy... nem fo... fog... tam kezét a... Bod... ri ku... tyá... val...

*

Vége van a nyárnak, a vakációnak. A reggeli órákban szekerek döcögnek a város utcáin. Jó vidéki apák ülnek benne, meg pár ifju gyerek könnyel telt szemekkel. Ugy biztat valami, hogy rájuk kiáltsak:

— Eredjete vissza! Azt a falut, az erdőt, a virágos kertet, azt a szülőházat, azt a boldogságot, a mit elhagytatok, nem adja hajh senki, soha többé nektek vissza a világon!

ban segitene. Erre van szükség és nem a fegyelmi szabályok tulszigoru alkalmazására.

Válasz a leánykérőnek.

Irta: Márton Gaby.

Édes kis barátom!

Nem arra értem ezt a kis szót, mintha maga talán természetére nézve lenne kicsi. Nem, korántsem, hanem igenis értem ezt az éretlenségére, naivságára.

„Maga kedves uram azzal tisztel meg, hogy megkéri a kezemet. . .” Mondja egy neves tárczairónk egyik művében. Ugyanezt mondhatom el én is.

S mi indítja magát erre?

Mert szeretem — feleli.

Nos, kedves barátom — bár soha sem mondtam, most, mivel már ugyis mindegy, megvallom, hogy én is szeretem magát.

Szeretem minden mellékgondolat nélkül csak egyedül önmagáért. . . Egyszóval épen úgy, mint maga engem.

. . . És még sem leszek soha a felesége!

Nem, mert egyszerűen ostobaság lenne.

Maga végtelenül édes, maga szép, szellemes, de — szegény. No ne is tagadja. Elsejétől tizedikéig: reggelizik, ebédel, uzsonnál és vacsorál, tizedikétől kezdve már csak háromszor eszik napjában, tizenhözadikától már csak ebédel és a hónap utolsó napjain koplal.

S maga meg akar házasodni?

Nohát, lássa be kedvesem, hogy maga mint kérő szőnyen neveléses. A papa és a mama anyira nevelésesnek találták a maga ajánlatát, hogy nem is válaszolnak rá.

En azonban erre nem vagyok képes, mert szeretem, nagyon szeretem és sajnálom magát, édes kicsi barátom. . .

Nekem van egy megbocsáthatatlan nagy hibám — mely minden boldogságomnak útjában áll — nagyon okos vagyok és roppant élesek a szemeim.

Nem szeretem a regényt az életben, és habár többen teszik is, — én soha sem fogok novella — tárgyat nyújtani senkinek.

Hogy hogyan fogom végigélni ezt a semmit sem érő életet — nem tudom, annyit azonban egész bizalmasan megsughatok magának, hogy nálam csak két szélsőség között lehet választás; vagy a tiszta erkölcs és becsületesség megtartása, vagy pedig a nap is elbuvik szégyenletében betrányos életmódom miatt.

Ne higgye azt, kedves barátom, hogy szerelemből és ábrándozásból megél az ember. Hej, dehogy. Hiszen ha lehetne!

Éh! Én egyszer voltam szerelmes. Rövid volt, szép volt. Vége van. Igen, elhatároztam, le fogok szokni erről a balga, reménytelen szerelemtől. . .

Most egyelőre komoly ambícióval fogok az ugynevezett „élet”-hez, lehet azonban, hogy megunom és könnyebben folytatom. Ki tudja?

Ne csodálkozzék azon sem, ha mostanában férjhez találok menni. Édes barátom a mit én teszek, azon sohase bámuljon, ezt szokja meg. Hisz talán megismert azalatt a hét hónap alatt? És én Istenem, egy jó párti olyan ritka! . . .

Hanem azért legyen meggyőződve, hogy az én teljes és végtelen boldogságomhoz két eszköz volna szükséges. Maga és százezer forint!

Pá, kis barátom.

U. i. Maga, édesem legjobban teszi, ha most valami kis falucskába vonul. Az én — mint ön mondá — ragyogó alakomat felváltja majd képzeletében egy bájos, együgyű naiv falusi libácska képe, a kívül még boldog lehet. . .

Kívánom, hogy a felesége úgy szeresse, olyan nagyon, mint — én. . .

De nem folytathatom olyan homályosan, olyan zavarosan kezdek látni.

Ne gondolja, hogy gyöngé vagyok. — Ez a kis folt a papíron csak egy vízcsepp, de igazán. . . Az előbb itam. . .

A kínai háború.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, aug. 29.

Békét akar-e Oroszország vagy háborút? Ujabbán ezen a kérdésen török a fejüket azok, akik kötelességüknek hiszik, hogy minden áron kifürkészzék a diplomácia jelen és jövődjét.

Oroszország hadikészülődései azt a gyanút keltik, mintha a pétervári kormány valamelyes nagyobb katonai akcióra készülne. Ezt nem nehéz megmagyaráznunk. Már tegnap kifejtettük, mennyire nyílt titok, hogy Oroszország ez alkalommal véglegesen meg akarja szerezni Manduriát. Ez a vállalkozás érthetővé tenné nemcsak nagyobb katonai erő kifejtését, hanem a hadi kölcsönt is, a mi végett Oroszország állítólag kéz alatt tapogatózik az Egyesült-Államokban.

Az orosz sajtó ellenben föltétlenül a béke helyreállítását sürgeti. Előkelő pétervári és moszkvai újságok azt mondják, hogy Peking megszállásával és a követéségek megszabadításával Oroszország bevégezte katonai feladatát a tulajdonképeni Kínában.

Nem marad tehát egyéb teendője, mint a békétárgyalás megkezdése.

Igen ám, de kivel?

Li Hung-Csang az egyedüli előtérben levő egyéniség, a kivel szóba lehetne állani, de ő róla sem tudja senki, tulajdonképen kinek a nevében akar alkudozni. Az Egyesült-Államok kormánya kérdést is intézett az iránt a hatalmasságokhoz, vajjon hajlandók-e tárgyalni a sokat emlegetett mandarinnal. Londonból és Pétervárról igenlő, Berlinből tagadó válasz érkezett. Li-Hung-Csang becses személyére nézve tehát nincsen meg a szükséges nemzetközi egyetértés. E szerint vagy neki kell valahonnan formális felhatalmazást szereznie vagy a hatalmasságoknak kell alkalmasabb közvetítőt találniuk.

Amerika külföldi képviselői azt az utasítást kapták, hogy az illető államok kormányainál puhatolozzanak jövődjébeli kínai politikájukról és arról, hogy kívánatosnak tartják-e, hogy Li-Hung-Csang a hatalmasságokkal tárgyaljon. A válaszok már beérkeztek és a kabinet tegnap foglalkozott velük. Egyik hatalmasság sem tett észlelést jövődjébeli politikájára nézve. Anglia és Oroszország teljesen autorizálnak tartja Li-Hung-Csangot a tárgyalások vezetésére, ellenben Németország kereken kijelentette, hogy nem tárgyal vele.

Irodalom.

(Jabloneczay Kálmán könyve. Megemlégtük már, hogy Jabloneczay Kálmán, a pusztai életének igazi ismerője, kinek munkáiban már régóta gyönyörködhetnek olvasóink, „A pusztai világ” című kiadja elbeszélését. A csinos kötethez egyes rajzokat készít dr. K. Tóth Mihály rendőrkapitány. A derék szerző különben a következő előfizetési felhívást bocsátotta ki felette érdekesnek ígérkező kötetére:

Előfizetési felhívás. **A pusztai világ.** Elbeszélések, rajzok. Irta: Jabloneczay Kálmán.

A pusztai világából, mely ma is őseredetiességében áll fenn; a sik pusztáról, hol a tiszta lég vadvirágok kelyheiből felszálló édes illatot lehel; hol zöldebb a fü, csillagosabb az ég; hol a pásztor furulyája meg nem szentségtelenített szerelemtől zeng; onnan a sik föld termékeny lapályáról, hol csillagos estéken ezer édes mese szövedik boldogok és boldogtalanok között: merítettem e könyvemben közrebocsátott történeteimet.

Felmerül a multból a nyalka betyárlegény alakja, ki gyorsan száguldó lova hátán mérte a nagy pusztaságot s kit a romantikus kor behintett a hősiesség borostyánlevelével. Mintha még most is hallászanék lova nyerítése a térs sikságon; mintha a lengő fűszál az ő sebesröptű lova lépte alatt hajlott volna meg! . . . Nem színezem a képzelet esetjével e történeteket; ugy adom, amint hallottam, a történet történt a pusztai világában.

Könyvem a legdíszesebb, kiállításban, 10—12 ivnyi terjedelemmel, a kiadványairól előnyösen ismert Csokonai-nyomdában jelenik meg.

Kérem T. Czime: méltóztassék előfizetését, mely egy fűzött példányra két koronában állapított meg, az említett nyomdához (Debreczen, Kossuth-utca 13. sz. alá) beküldeni.

Könyvem december 15-ére fog megjelenni s a megjelenés után az előfizetőknek azonnal szétküldöm. Gyűjtőknek tiz gyűjtött példány után tiszteletpéldánnyal szolgálók.

Debreczen, 1900. augusztus hó. Kiváló tisztelettel Jabloneczay Kálmán, „A pusztai világ” szerzője.

Egy kis sovinizmus tetteiben.

Debreczen, aug. 30.

(F.) Széll Kálmán miniszterelnöknek a belföldi fürdőhelyek érdekében kezdeményezett akciója, mintha már előre vetné árnyékát, vagyis jobban mondva fényét. Fürdőhelyeink látogatottsága az idén örövendetes emelkedést tüntet föl a mult évhez képest.

És tekintettel arra, hogy az emelkedés általában az összes helyeken mutatkozik, azt nem tekinthetjük pusztán a véletlen művének, hanem pozitív eredménynek, amelyet részben a kormány, balneológiai egyesület és az idegenforgalom érdekében tartott ankét kezdeményezői indítottak meg.

Ez az eredmény tehát már is kézzelfogható bizonyossága annak, hogy ily akció szükséges és egyuttal célhoz vezető is.

Már-már válság szélére jutott fürdőügyünk azon speciális magyar éhetetlenség folytán, amelyet egyrészt a magyar fürdőközönség indolenciájával, s másrészt a fürdőhelyek környékbeli lakossága kapzsiságával tanusított.

S most mégis, úgy látszik, fordulat kezd beállani, amely azt igazolja, hogy fürdőközönségünk kezdi megfelelő módon méltányolni természeti szépségeiben és forrás-gazdagságban rejlő közgazdasági tőkénket.

Egyenesen nemzeti kötelességnek mondjuk azt, hogy mindenki tőle telhetőleg hozzájáruljon ahhoz a célhoz, hogy a külföldi fürdőhelyek látogatása folytán a saját zsebünkben a külföldre vándorló milliőknak legalább egyrésze itthon maradjon és hogy mi több külföldieknek a mi fürdőhelyeink látogatására való indításával külföldről is hozunk be pénzt. Csakis ily módon lenne megfelelően értékesítve az a roppant értékű tőke, a melyet közel ezerre menő gyógyforrásaink képviselnek.

Most, hogy társadalmunk lelkiismerete — úgy látszik — öntudatra kezd ébredni, különösen kötelességünknek tartjuk ezt a felszított tüzet élesíteni, hogy az ne aludjon ki szalmatűzként, hanem a hazafiasság melegétől szitva állandó lánggal égjen, becses hasznót hajtva nemzeti közvagyonosodásunknak. Egy kis sovinizmus e téren tettekkel többet használna, mint sok soviniztikus szóbeszéd.

Apró versek.

I.

Oltár előtt a szép lányka;
Érző szívét vajh, mi bántja?
Ajka remeg, könye pereg,
Ugy elnézik az emberek!

Keze a vőlegényében,
Már az esküt mondja épen
S nézi-nézi, hogy ezalatt
Egy szép legény sírva fakad!

II.

Hallgat a lomb; — öreg hellyen
Folyóvízbe hálót merit.
Közeleg már az alkonyat
S füzek között nem lát semmit.

Nem látja, hogy egy szép leány
Csalt szívével halad... halad!
Egy sikoltás... hörgő sóhaj
S eltűnik a habok alatt.

III.

Ringó lombok rejtett mélyén,
Hol még szellő sincsen jelen,
A gazdag ur szép kocsisát
Halvalelték egy reggelen.

Viszik is már temetőbe,
Sötét sirja meg van ásva.
Függönyön át kihallatszik
A kisasszony zokogása.

Sziren.

HIREK.

— **Kinevezés.** Mándoky Sándort, Mándoky Béla veterán színészünk fiát, kinek az irodalmi téren is jó neve van, a m. kir. honvédelmi miniszterium a soproni honvédelmi reáliskolához tanárnak, illetve honvédelmi-késznek nevezte ki. Új állását szeptember hó 1-én foglalja el.

— **Jövő évi költségeloirányzat.** A városi tanács megkezdte az 1901. évre szóló költségeloirányzat tárgyalását s behatóan megvitatta az egyes tételket. Az előirányzatnak egy részével készen is lettek s a tárgyalást ma tovább folytatták.

— **Hivatal átvétel.** Boldizsár Kálmán dr., a II. kerület rendőrkapitánya párisi utjáról hazatérve, hivatalának vezetését újból átvette.

— **Országoszerzte körözött főmérnök.** Hetenként egyszer jelenik meg Budapestten egy kis négy oldalos lap. — Szomorú adatok és szomorú fényképek teszik ezt a lapot. — Csupa mételye a társadalomnak, csupa czégre a mindennapi életnek, ami ide belekerül, hogy napvilágot lásson. — **Rendőri Közlöny** ennek a lapnak a neve. Ennek a legutóbbi számában szomorú változatosság van. A közönséges nevű, enyves kezű kapezabetyárokról szóló cikkek között ott szerepel egy ur ember is. **Zoltán Győző** főmérnök, a szombathelyi államépítészeti hivatal főnöke is. Hivatali sikkasztás miatt kéri letartóztatni a szombathelyi törvényszék. Megdöbbentő tragédia, amit ez a rövid 4—5 soros hirdetmény elmond.

— **A komédiás.** Tegnap Nyiregyházáról egy komédiás fiu indult utnak azzal a szándékkal, hogy Szoboszlón üti fel sátorfáját. A fiu azonban nem tudta, hogy az onnan jövő vonat csak Debreczenig jár s nyugodtan aludt a kocsis löcözaja alatt. Este seperi ment a kocsikat egyik alkalmazott s kefesprőjével oldalba lökte a békésen szendegő fiut, mire az elordította magát úgy, hogy a sepregető férfit halálrémülten ugrott ki a kocsiból. A fiut aztán előkerítették s a rendőrség visszatolonozoltatta illetősége helyére.

— **Uj honpolgár.** Jonatka Alajos, előnyösen ismert műkertész letette a honpol-

gári esküt Komlóssy Artlaur polgármester-helyettes előtt.

— **Csatth Zsigmond jubileuma.** A helybeli posta köztisztviselőben álló főnöke, — mint már említettük — hoinap ünnepi hivatalnokoskodása harminczadik évfordulóját. Ez alkalomra tisztelői nagy serege keresi fel jókívánataival és tiszteletére fényes bankettet rendeznek a Bika szállóban, melyre jegyek még mindig válthatók a jelzett helyeken.

— **Önzetlen barát.** Együtt mulattak a mult szerdán Gacsalyi László f.-gyarmati gazdálkodó és Csorba Géza cipész legény. Be is rugtak alaposan, különösen az előbbi. Csorba felhasználta társa öntudatlan állapotát s 92 koronát zsebéből elesent és kerekét oldott s magányosan folytatta a lumpolást. Bőven szórta a pénzt, a mi gyanút költött, de midőn elfogták, az összeget annyira megesorbitotta, hogy csak 27 kor. 76 fillér volt nála még található. Így Csorba becsületén nagy csorba esett.

— **Beiratás a nőipariskolába.** A nőipariskolába a beiratások szeptember hó elsején kezdődnek s folytatódnak 3-ik, 4-ik és 5-ikén. A hivatalos óra az iskola helyiségében naponként d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5 óráig tart. Az ujonnan beiratkozandó növendékek a legutolsó osztályban szerzett bizonyítványukat kötelesek felmutatni.

— **Nászut kerékpáron.** Különböző speciálisták alaposan megingatták a világjárókba vetett hitet. A többször fölültetett közönség már gyanusan fogadja azokat a tiszteletreméltó gentlemaneket, akiknek ugyan palotái vannak a cityben, azonban sportszerű fogadásból, egy krajezár nélkül vették nyakukba a világot. Ilyes bizalmatlanság fogadta — mint nekünk írják — Aradon azt az érdekes amerikai házaspárt, amely tandem járja körül a világot és ebben az utban tegnap Aradra érkezett. Pedig, a hitelt érdemlő bizonyítékok szerint Hetzel János és reje nem szolgálnak rá a bizalmatlanságra. Ok tulajdonképen — nászuton vannak. Hetzel, a ki azután, hogy az apját Mexikóban lelőtték, szü-ndiánok közt növekedett. Tizenhat éves korában Szt. Lui-ba került az irgalmas növévekhez, a kik megtanították írni, olvasni és egy mekanikai gyárba adták, a hol már harminczezer dollárt szerzett. Az amerikai kerékpáros szindikátus a náluk levő igazoló levél szerint — ötezer dollárt tüzött ki, ha az utat ő meg a felesége két év alatt megteszik. A világkörüli utat a feleségével az esküvő után beszélte meg és a lakodalmuk után tizenöt perczetel utnak indultak. A felesége szőke, csinos asszony és az ura — Gretchennek hívja. — Megyarázatát adták annak is, hogy miért vannak soká Magyarországon. Szerbián keresztül akartak tovább kerékpározni, de ott huszonöt aranyat követeltek ván fejében. Azért került tesznek és Románián át mennek Ázsia felé. Romániába nyolcz frank a kerékpár vámja és azt is visszatérítik. Addig össze kell gyűjteniök a nyolcz frankot. Aradon kerékpáros klubok tagjai fogadták az amerikai nászutasokat, kik legközelebb Nagyváradra mennek, honnan Debreczenbe rándulnak át.

— **A tisztességes munkásság gyümölcse.** Mint tapasztaljuk, *Kis Adolf* kávé, ki éveken keresztül városunk egyik legelőkelőbb kávéházának volt alkalmazottja, az ő mindenre kiterjedő figyelmes kiszolgálásával csakugyan nagy népszerűsége tette magát érdemessé, — azóta látszik meg különösebben, mióta azt a pazarul berendezett EMKE.-kávéházát megnyitotta. Bizvást reméljük, hogy az a nagymérvű páciolálás, mely vele szemben megnyilvánul, csak fokozni fogja benne a vendégei iránti igyekezetet.

— **Beiratások.** Az országos m. kir. színművészeti akadémián a beiratások az előkészítő osztályba szeptember hó 6—7-én, az akadémia I. és II. osztályába pedig szept. 8-án tartatnak meg d. u. 3 órától kezdve. Az országos m. kir. színművészeti akadémiába való felvételhez megkívántatnak: a) Szin-

padias, csinos alak. b) Tiszta kiejtésű, esengő hang. c) Kifejlett testi alkotás mellett (melyről az intézeti orvos ad vélemény) legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, a mi hiteles okirattal bizonyítandók. d) Anyai műveltség és iskolai képzettségről való bizonyítvány, a mennyit e korban minden művelt ifjútól megvárhatni, különösen a magyar nyelvtan alapos ismerete. — e) Szülői vagy gyámi megegyezés. A mely jelentkezővel ezek nem személyesen jelennek meg, megegyezésüket hiteles iratban tartozik az illető felmutatni. f) A jelentkező növendék csupán a valószínű és törvényes családi nevével irathatja be magát. g) Jó magaviseletről szóló erkölcsi bizonyítvány, mely vagy iskolai bizonyítvánnyal, vagy hatóságilag, vagy ismert egyének aláírásával mulhatatlanul igazolandó. h) Minden ujonnan jelentkező az előkészítő osztályba csak próbaidőre vétetik fel; ennek leteltével újabb vizsgálatnak vettetik alá. — A fölvetél tehát nem végleges, a letelt próbaidő után a tehetségtelen vagy hanyag növendék elbocsátatik. — i) A belépő új növendék 2 korona beiratási díjat s 10 korona felvételi díjat, valamennyi növendék pedig 2 korona beiratási díjat, azonkívül 60 korona tandíjat, tartozik két részletben, u. m. szeptember elején és február 1-én előre fizetni. j) Minden fölvetett növendék szülőivel, vagy gyámjával együtt az eléjük terjesztendő kötelezvényt aláírni. Bővebb értesítést az int. igazgatósága (Kerepesi-ut 1, szám III. emelet) készséggel ad.

— **Angelotti mulató.** Ma 30-án és holnap 31-én lesz visszavonhatatlanul a két utolsó előadás. Az utolsó előadás már anyiból is érdekes lesz, hogy e napon tartja *Angelotti Vilmos* igazgatóné jutalomjátékát, s művészeti transzformációszámját fogja ez alkalommal, teljesen új műsorral bemutatni. Egyszersmind arra kér bennünket a derék igazgató, hogy a n. é. közönségnek köszönetét fejezzük ki támogatásunkkal. — **Mi nem bucsuzunk el, csak azt mondjuk:** a viszontlátásra, jövőre.

— **A ki bolond szeretne leani.** Eperjesi tudósítónk írja: Nusov János rendkívül kíváncsi volt arra, hogy milyen állapot lehet az, ha az ember — bolond. A 14 éves fiu úgy vélte a ezéjét elérni, hogy a nadragulya mérges bogycsóból evett. A hatás rögtön jelentkezett, még pedig bódultság és göresök alakjában, de szerencsére azonnal orvosi segílyt kapott, ki hánytatót adván be, a nagyobb veszedelemnek elejét vette, úgy, hogy rövid idő mulva semmi baja sem lesz. Hátam a kedve elment a megbolondulástól.

— **A ki olcsón akar venni bőrből pénz, szivar- és dohánytárczát, sakk, dominó, sétabot, valódi ezüst és ébenfából dohányzó készleteket, esernyőt önműködő zórral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket, — tajtékpipák, szípkák, száraz rendkívül nagy választékban kaphatók Schwartz Dániel dohányzó-eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.**

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

Elkobzott lapok.

Budapest, aug. 30. Bécsben tegnap négy esti lapot elkoboztak, mert Czeglédre kelteztett táviratot közöltek arról, hogy a 32-ik gyalogezred altisztjei és önkéntesei tüntettek a Gotterhalte ellen. Egyik altiszt maga eljátszotta a „Mégis hunczut a német” című dalt és ezután a Kossuth-nótát énekelték.

Egy család szerencsétlensége.

Budapest, augusztus 30. Romay Béla banki földbirtokos beteg neje s két gyermeke czukrosviz helyett arzenikumos vizet ivott. A gyermekek meghaltak.

A kínai háború.

— Legújabb táviratok. —

London, augusztus 30. A Reuter ügynökség jelenti: Zu kormányzó Senskiben egy héttel ezelőtt felszólította az idegeneket, hogy jöjjenek Cunglijamenbe, hol oltalmat találnak. Ötvenen lépre is mentek s ezeket azonnal felkoncsozták.

London, aug. 30. A Daily Telegraph jelenti Sanghaiból: A kínaiak e hó 23-án Tehsu mellett nagy vereséget szenvedtek. Egy Tuán nevű herezeg és 1500 ember elesett. A többit a japánok kikergették Csili tartományból.

London, aug. 30. A Standard szerint Juansikai tábornok nagy diadalt aratott a boxereken és a császári csapatokon, kik közül ezeröttszáz elesett.

A fertály-mágnás.

— Egy világhírű kalandor hőstettei. —

Debreczen, augusztus 29.

Zámbó Leicht Géza a neve és Szilágyvármegye Poresi nevű községe tart igényt születéséhez. Atyja pénzügyi biztos volt, anyja pedig született bárónő. Alakra nézve hasonlít a budapesti nagy Kristóf-szoborhoz.

Mint serdülő fiatal ember, szülei elhalálása után nagykorúsította magát és hirtelenben elverte a reámaradt örökséget, mert az urat kegyetlenül tudta adni. Mikor mindenből kikopott, beállott egyéves önkéntesnek, hol mint sokkal nagyobb igényű ember, fumigálta a katonai rendet s azt mondta, hogy az ő mundéjára csak az égi csillag kell. Ilyen nagy kívánságot mellett természetesen közlegénynek maradt. Szolgálatát különben Nagyváradon töltötte, hol erősen adta az előkelőt; befurakodott az előkelők körébe s hogy annál fessebb gavalér legyen, nagyban kultiválta a párbajokat s ezek mellett több ízben segédkezett, úgy hogy jóideig csak párbajokból élt.

Elment ugyanis a fiokert reszkető szülékhez s biztosította őket, hogy fiuknak nem lesz semmi baja mert ő fogja tölteni a pisztolyokat; sőt a párbajköltséget is kifizette s azok visszatérítését indignációval visszautasította. Ilyen viselkedés persze nagyon emelte a mágnás ur ágióját.

Volt eset rá, hogy aztán az ilyen tiszteletből megmentett ifjú szüleit 5—600 forintos váltó aláírásába begratta. Szívesen tették neki, hiszen jellemes embernek ismerték és olyan szépen tudott manipulálni, hogy nem tudtak kívánsága elől kitérni, mert a girált váltót mindig egy más áldozattal aláírt nagyobb összegű váltóval fizette ki s így hitelét a pénzintézeteknél is annyira emelte, hogy utóljára minden pénzintézet tele volt Nagyváradon az ő váltóival.

Ekkor már beszélni kezdtek róla és tudni akarták, hogy a „mágnás ur“ tulajdonképpen miből is tartja fenn magát. A tudakozás nagyon sérthette a tisztelt urat, mert ebből kifolyólag több embert megkorbasolt, mikor már még párbajképessége is kétségessé vált. Hitele is már régebben megcsapant, úgy hogy uszorásokkal volt kénytelen összeköttetésbe lépni, kiknél levő váltóit minden fizetés nélkül szeretne volna visszaszerezni, még pedig a következő furfangos módon:

Egyik ott lakó hitelezőjét azon ürügy alatt, hogy váltóit rendezni óhajtja, inasával lakására rendeltette. A jámbor kamatszámoló nagy örömmel fogadta a meghívást és gyorsan ott termelt a mágnás ur lakásán. Szívesen fogadtatott. A nagyielkü háziur megkínálta konyakkal, bock-szivarral, támlásszéket tolatott alá s elmesélte, hogy nagy-nénje meghalt és hagyott reá hétezer hold tiszta birtokot, de a váltót csak akkor rendezheti, ha majd a hagyatéki tárgyalás megleszen. Több pénzre nincs szüksége, csupán annyit kér, hogy a nála levő váltóit egyesítse egy összegben, számítsa ki hat hónapra az esedékes kamatokat és hagyja el róla a

kezeseket is. Ezt pedig azért kéri, mert hat hónapon belül megtörténik a hagyatéki tárgyalás és ő rendezi a tartozást egy nagyobb kölcsön felvételével. Kezeseitől pedig azért akar menekülni, hogy a birtok átvétele után viszontszolgáltatásra ne legyen kényszerítve.

A jámborképű hitelező nagyon megörült s az elibe tett papírosra kezdte összegezni a váltótartozást és minden egyes váltó után a 60-as kamatot kiszámítani. Ekkor a mágnás ur felvette a papírost és a váltókat a hóna alá csapta és miként kelően szokás, tapssal jelt adott, mire a papalag és ágy alól egy-egy hozzáálló lovag kiugrott és jegyzőkönyvbe foglalták a hallottakat, hogy a hitelező 60-as kamatra adta a pénzt. Mikor ennek vége volt, Géza ur előzékenyen meghajtotta magát, s így szólt a hitelezőhöz:

— Vizontlátásra uram, a vizsgálóbírónál!

A váltókat visszaadta és kiutasította a zsidót, ki kékült-zöldült rémültében.

Ekkor tette le Zámbó Leicht Géza a szédelgésből a 2 dik alapvizsgát.

Nem tett azonban jelentést mindjárt, hanem a vele jó barátságban élő hírlapírók pertraktálták az esetet és a szegény ifjút, mint az uszorások áldozatát mutatták be a kétezer holdas földdel együtt. Erre pedig azért volt szüksége, hogy a kezesek, kiket beugratott, a váltókat nyugodt lélekkel beváltsák és a kért moratoriumot minden gyanu nélkül előlegezzék. És ez sikerült is neki.

Ezek megtörténte után alkba bosátokozott az uszorással. Nemesak adóssága elengedését, hanem még tízezer forint „hallgatói díj” is követelt tőle. Ez az óhajta azonban dugába dőlt, mert a hitelező inkább becsukatta magát és leülte büntetését, mint hogy tízezer forintot kidozott volna.

Egy szép napon pedig Zámbó ur becsomagoltatta butorait és egy budapesti ószereshoz ezimezve, pénzzé tette, mely után kámfor gyanánt elillant Váradról.

Ekkor kezdte meg nagyobb fokú szélgezését. Nyakába vette az országot s a törvényszéktől kapott ítélet másolata mellett igazolta, hogy őt a uszorások tönkretették és egyet be is csaphatott. S miután a másolatban a kétezer hold földről is említés volt téve, szívesen kölcsönöztek neki. Meglátogatta a nagyobb állású katolikus papokat is és azon ígéret mellett, hogy a vagyoni átvétele után a református vallásból katolikus vallásra tér és vagyonát a kath. egyházra hagyja, maga pedig pappá lesz, mivel az élete ugys csak a családás folytonos láncolata, nagyobb kölcsönöket esalt ki. Ott pedig, ahol pénzmagot nem érzett, heteken, sőt hónapokon át élésködött, mint vendég.

Mikor már a vidéket kipumpolta, áttette főhadiszállását Budapestre. Ott régi ismeretség révén bejutott egy éltehebb özvegyasszonyhoz, kit még asztalosmesterné korában jól ismert Váradról s tudta, hogy Budapesten házat vett, szerencsétlenségét előadta neki és ennek valódiságát a törvényszéki ítélet másolatával dokumentálta. Az özvegyasszony szíve megcsapott rajta és erszénye megnyitott előtte. A mágnás ur, mikor kitavasodott az idő, özvegyasszonyát fürdőre küldte, maga pedig tovább folytatta a régi könnyelmű életét.

Bejárt délelőttönként Gyár-utczában egy hentes üzletbe, a hol villásreggelizett, 10—15 krajczárnyi kontóját readesen ötven krajczárral fizette. A hentes hordár utján tudakolta a gavallér vendég kilétét s megtudván, hogy méltóságos urral van dolga, másnap már tisztán kiöltözve, kétrét görnyedt testtel fogadta a nagy urat, aki nagy nehezen egyik-másik kérdésre nagy leereszkedéssel felelni méltóztatott. Többi között két pengőt hagyott a hentesnél azon megbízással, hogy tudja meg, mikor indul az Orient expressvont Budapestről Párisba, mert ő nem szeret a goromba vasutasokkal személyesen érintkezni.

Másnap átvette a kívánt feljegyzéseket és a hentes tudakolására azt felelte, hogy

Párisban egy érsek nagybátyja lakik azt akarja meglátogatni, csak vár, míg az inasa felgyógyul, mert egyedül nem szokott utazni.

Pár nap mulva kivette a hentesből, hogy mennyit érhet az üzlete, mi a jövedelme évenként s mikor már mindent tudott, azt tanácsolta az együgyű hentesnek, hogy adja el üzletét s menjen vele Párisba, hol ő beszerkeszti az érseki udvarhoz magas fizetés mellett. A hentes léprement, pénzzé tette üzletét és elutazott a méltóságos urral Párisba. Ott aztán együtt szálltak meg egyik vendéglőben. Saját pénzen inasruhát vett a hentesnek, azt mondván, hogy mint eselédjét könnyebben bejuttatnátja az udvarhoz s azon ürügy alatt, hogy inasnál nem szokott pénz lenni, átvette tőle a pénzt, s másnap bérkocsin az érseki udvarba hajtatott. Az inas persze a bakon ült, s mikor megállottak, a kocsis ajtóját kinyitotta s ad hoc gazdája az érseki udvarba nagy hetykén bement. Hogy mit csinált odabenn, az nem tudható, elég az hozzá, hogy visszament a kocsinhoz, beült és elhajtattak a szállóhoz, hol inasának tudtára adta, hogy az érsek Nancyban van, onnan Marseillesbe megy s csak öt nap mulva tér vissza. Ezután megnézték Páris nevezetességeit, többi között a Maras nevű fogházat is, persze csak kívülről. Ezután a méltóságos ur eltűnt a láthatárról, ott hagyva a kifosztott exhentest egy sou nélkül a nagy világvárosban.

Miután a szállodában is tartozott, ingóságait elvették s az inast meg kipenderítették az utcára, a ki aztán kétségbeesésben az osztrák-magyar konzulátushoz fordult, ki a párisi rendőrség igénybevétele mellett csak annyit volt képes megtudni, hogy a báró ur Madridban volt és onnan két téneczosnó társaságában ismeretlen helyre távozott. Nem maradt tehát egyéb hátra, mint a vereszinóros ruhába, fehér strimpfi és magas tetejű kalapba bujtatott inast Straszburgig elküldeni, honnan aztán az apostolok lovain kutyagolt Budapestig, kolduva, a hol tehetne. Szánalmas állapotban érkezett Budapestre, panaszt tett a rendőrségnél és az akkori főkapitány, dr. Sélley Sándor hamarosan kézre is kerítette a világhírű szédelgőt és átszolgáltatta a budapesti kir. ügyészségnek.

Ezelőtt három évvel nálunk tűnt fel a báró ur, ki már szép multtal dicsekedhetett. Neumann László detektívünk a Vilmos-féle sörcsarnokban levő utczai pálinkamérés ablakán át meglátta, kinek jó ismerőse volt még Nagyváradról s jól tudta, hogy minő multja van a méltóságos báró urnak. Neumann kiintette az utcára és ott hazatolonczonlatással kínálta meg. Géza ur azonban nem jött zavarba s ígérte Neumannnak, hogy a legközelebbi vonattal utnak ered. Késő délután lévén az idő, mindenki hazasietett a hivatalból, így nem lett volna, a ki ügyében intézkedjék s bizva becsületszavában, futni engedte, annál is inkább, mert azt mondta, hogy Wolafka püspök utiköltséget ad neki. El is ment Wolafkához, a ki hozzátartozóival bálba készült akkor este és az előszobában elhelyezett, Wolafka Antal sajátját képező szalonöltönyt elemelte és eltűnt, úgy hogy ma sem került meg a jeles szédelgő.

A „Rendőri Közlöny“ augusztus 28-án megjelent száma a következő körözést adta ki ellene:

„Zámbó Leicht Géza 43 éves, poresi származású, református, legutóbb volt budapesti tartózkodású ügynököt, a reá család büntette miatt jogerős bírói ítélettel kiszabott 2 évi börtön és négyszáz korona pénzbüntetést helyettesítő 20 napi börtönbüntetés végrehajtása végett nyomozott. Az iránt keresem meg tehát a hazai összes hatóságokat, hogy ezt az elíteltet ők is nyomoztassák, feltalálása és kézrekerítése esetében pedig adják át hivatalunkhoz leendő átkísérésre égett a legközelebb eső kir. ügyészségnek. Az elítelt személyleírása a következő: nagysága magas, testalkata nyulánk, kissé hajlott, arca hosszas, arczsine halvány, haja

gesztenyebarna, kétfelé fésült, homloka magas, szeme kék, szemöldöke gesztenyebarna, orra szabályos, szája rendes, fogai kissé ritkák, bajusza gesztenyebarna, szakállá borotvált, pofaszakállt visel, álla széles, mély gödörrel; nyelvismerete: magyar, német, román; ruházata urias.

34321/1900. Budapest, 1900. aug. 11. Kir. ügyészség.

A báró ur szélhámuskodására ez a hivatalos irat fogja rátenni a zárlatot. Amint értesülünk, nem ment ki harezolni a boxerek ellen, hanem Erdélyben huzódott meg régi dajkájánál. Igy hihető, hogy mihamarabb találkozni fog vele a budapesti kir. ügyészség.

Kerékpáros-verseny.

Debreczen, aug. 29.

A „Debreczeni Polgári Kerékpáros Egyesület” 1900. szeptember hó 9-én, vasárnap a Miklós-utca végén, a Varga-kertben levő saját pályáján, nemzetközi kerékpáros-versenyt rendez, melynek sorrendje a következő:

1. Megnyitó verseny: 6 kör, 2000 méter. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak ezüst érem, harmadiknak bronz érem.

2. Vendégek versenye: 6 kör, 2000 méter. Elsőnek tiszteletdíj és nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem.

3. Verseny több üléses gépen: 6 kör, 2000 méter. Első párnak nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem.

4. Főnyeremény: 30 kör, 10,000 méter. Elsőnek arany érem (30 korona értékben), másodiknak nagy ezüst érem, harmadiknak kis ezüst érem, negyediknek bronz érem. Ezen versenyben fővárosi és külföldi kerékpárosok nem vehetnek részt. Azon versenyzők, kik ezen távolságot 18 perc alatt befutják, külön ezüst idő érmét kapnak.

5. Nemzetközi verseny: 30 kör, 10,000 méter. Csakis budapesti és külföldi kerékpárosok részére. Elsőnek 100 korona tiszteletdíj és nagy ezüst érem, másodiknak 25 korona tiszteletdíj és ezüst érem, harmadiknak ezüst érem, negyediknek bronz érem. Ezen versenyben az első díj csak az esetben adatik ki ha legalább 3 versenyző, — a 2-ik és 3-ik díj pedig csak akkor, ha legalább 4 versenyző indul. Azon versenyzők, kik ezen távolságot 16 perc alatt befutják, — külön ezüst idő érmét kapnak.

6. Egyleti verseny: Zárt, 6 kör, 2000 méter. Csupán a Polgári Kerékpáros Egyesület tagjai részére. Elsőnek díszített nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem.

7. Műkerékpározás: Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak ezüst érem, harmadiknak bronz érem.

8. Akadályverseny: 6 kör, 2000 méter. Elsőnek díszített nagy ezüst érem, másodiknak nagy ezüst érem, harmadiknak ezüst érem.

9. Vigaszverseny: 3 kör, 1000 méter. Nevezés a versenybírósnál. Oly versenyzők részére, kik a mai versenyen részt vettek, de első díjat nem nyertek. Elsőnek nagy ezüst érem, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem.

A harmadik díj az esetben adatik ki, ha legalább négy, a főversenynél a negyedik díj, ha legalább öt versenyző indul.

A versenypályán fehérrel jelzett vonal jelzi a hosszúsági irányt, arról lefutni díjvesztést von maga után!

A verseny kezdete pontban 3 órakor. A tribün fedett és árnyas helyen van. A versenypályán állandó buffet. A versenyszámok alatt és között zene. — Este 8 órakor társas vacsora, díjkiosztás és tánc az egyesület helyiségében, a Dréher sörcsarnokban. Vacsoradíj 2 korona. A vacsorán meghívóval ellátott nem egyleti tagok is részt vehetnek.

Nevezés. Az összes versenyszámokra a nevezés Zelinger Ede egyesületi titkárhoz Debreczen, Piac-utca 55 sz. küldendő.

Nevezési zárlat 1900. szept. hó 6 án este 10 órakor. Későn érkezett vagy hibásan kitöltött nevezések figyelembe nem vétetnek. A nevezésnek tartalmazni kell: A versenyző nevét, polgári állását, lakhelyét, a versenylőzők leírását, a versenyszám megjelölését, az egylet elnökének aláírását.

Az összes versenyekben a Magyar Kerékpáros Szövetség versenyszabályai irányadók.

Belépti díjak: Páholy-jegy 4 személyre 10 kor. Páholyülés 3 korona. Elsőrendű számozott tribünjegy 2 kor. 40 fil. Másodrendű számozott tribünjegy 2 kor. Ülőhely a pályacél oldalán elsőrendű 2 kor., másodrendű 1 kor., ülőhely a pálya tulsó oldalán 60 fil., állóhely 30 fil., belépés a körönd belsejébe (Passepartout) 3 kor.

Jegyek előre válthatók már a verseny előtt három nappal Békés Lajos és Gyürky Sándor urak üzleteiben és a verseny napján a pénztárnál.

A társjegyek tisztelettel felkéretnek, hogy a versenyen résztvevő tagjaik ideérkezésének idejét és módját, az elnökséggel előzetesen tudatni sziveskedjenek, hogy a fogadtatásról kellő időben gondoskodva legyen.

Vendégegyletekhez tartozó egyleti jelvényekkel ellátott kerékpárosok belépti díjat nem fizetnek és a pálya belterületén foglalnak helyet.

Szerencsétlenségek elkerülése céljából a rendezőség utasításait figyelembe venni kéri!

Kutyákat a versenypályára vinni tilos.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Körmönfont szédelgés külföldi órákkal.

— Ajánlom a rendőrség figyelmébe. —

Ugyanazon üdvös cél felé egy egyenes és számos görbe tekervényes ut vezet. És dacára annak, hogy az egyenes ut a legrövidebb, legbiztosabb, mégis igen sok könnyen hívó, jámbor ember a csalóka fény miatt az egyenes utról lekerülve, oly utvesztőbe kerül, mely a céltól mindinkább eltávolít.

Egy külföldi czég beküld fűnek-fának 62½ krajczárért 5 darab utalványt, melyeket az arany óra után vágó, jóhiszemű egyéneknek öt jámbor hiszékeny embernek el kell adni darabját 62 és fél krajczárért. Midőn eme 3.12 forintot és az ötnek névjegyzékét beküldi, azoknak megint küld ötöt utalványlapot. És midőn ezek is beküldik az 5-ször 3.12 forintot, 15.60 frt. összesen tehát 22 forint 50 kr., akkor a furfangos külföldi beküld a legelső manipulánsnak külön 2 forint egy néhány krajczar vám és egyéb költség lefizetése mellett egy valószínű arany órácskát, mely testvérek közt 15 forintot ér, lévén az órácska külső lapja 14 karatos arany.

Annak a boldog órabirtokosnak tehát, hogy oly ritka klenodiumhoz juthasson, harmincz embert kellett közvetlenül és közvetve félrevezetni.

Igaz, hogy az a harmincz félrevezetett egyén szintén szerezhet hasonló manipuláció mellett épen ilyen nagyértékű ékszert, ámde azoknak, hogy célhoz juthassanak, már 900 embert kellene elbolondítani: Ez már nem olyan könnyű mesteriség, mint a legelső. Most már valószínű hálalás és vadászatra volna szükségök. De ha mindamellett az is sikerülne, akkor annak a kilencszáz embernek ismét huszonhétézer embert kellene felhasználni, hogy azt a kis órácskát beszerezzék.

Az első kísérletek 1—5 óra terjedelméig még sikerülhetnek, mert nagyobb városban mindig akad egynehány könnyen hívó jámbor ember, ki jóhiszeműleg lépne meg, de már a következők oly szűk rut, posványos zsák utcába kerülnek, melyben csakhamar megrekednek. Hisz egy nagy városnak és környéknek sincsen annyi lakója, hogy tízezereket lehessen félrevezetni.

A külföldi czég tehát önző céljainak elérésére fúrge agenseket, elősze-

retettel pénztárosnókat fogdos, kik a sok pénzt tehetetlen markába hajtják. És a hány darab órát vagy ékszert ilyenképen majdnem kétszeres áron elad, ugyanannyival fosztja meg a derék magyar iparost és kereskedőt, azon fölül pedig összeveszti a város békés lakóit, mert minden félrevezetett egyén ellenségévé válik félrevezetőjének. Ne engedjük magunkat félrevezetni, ne hajtsuk idegenek malmára a pénzünket és óvakodjunk a — nagyhangú reklámoktól.

Z. M.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Hogy nevelik a czár gyermekeit.** Egy orosz lap leírja, hogyan nevelik a czár gyermekeit. Napközben a kis hercegnők játszanak, mulatnak s ekkor minden etiketről meg szabad feledkezniök. A czárné kiadta rendeletét, hogy minden lukszust mellőzzenek s a gyermekekben fejlesszék az egyszerűség iránti szeretetet. Az angol királynő által ajándékozott babákat a czár gyermekei csak kivételes ünnepek alkalmával kapják. Különben csak egyszerű lapdákkal, karikákkal s virágokkal játszadoznak. A czár és felesége naponként ellátogatnak a gyermekszobába s a czárné maga határozza meg, hogy mivel mulassanak a gyermekek. A gyermekeket különben angol tanrendszer szerint nevelik, a mely tudvalevőleg abban áll, hogy minden veszély ellen edzik őket. A gyermekszoba temperaturája állandóan 14 fok Reaumur. Még nagy hidegekben is csak könnyű ruhát kapnak a gyermekek. A czár legidősebb lánya, a hat éves Olga nagyon szeret muzsikálni s idegen nyelveket tanulni, valóságos tehetség ezen a téren. Gyakran megtörténik, hogy a gyermekek betanított szamarakon nagyobb kirándulásra mennek. Az meg már a legnagyobb boldogságuk, ha kicsi szánjaikon mehetnek sétálni.

* **Milyen öreg a föld?** Valami, amit már régen szeretnének tudni az emberek. Pedig egyike a legnehezebb problémáknak, már sok tudós elmének törött bele a kése. Most végre (?) Joly geologus kiszámította, hogy a föld kerek 94,800,000 esztendő. Az időszámítás ott kezdődik, amikor a föld felületén a hegyeket, tengereket világosan meg lehetett különböztetni. A tudós geologus abból a feltevésekből indult ki, hogy a tengernek a sótartalmát a folyók vitték a szárazföldről magukkal. A folyók „sózálításából” ki lehet számítani, hogy mennyibe került, amíg a tengerek sóját mind oda vitték. Hogy ez a számítás nem valami pontos, az természetes.

* **Zenekedvelő város.** Minden hangszergyáros vegye tudomásul, hogy a braziliai Desteró városában szeretnek leginkább zenélni az emberek. A városkának tizenöt-ezer embere 300 zongora és hét daltársulatot tart fenn. Hogy e mellett hány zongora és egyéb hangszer mehet tönkre, arról fogalma sem lehet európai embernek.

* **Négylábu rendőrök.** Csudálatos az a híradás, amely a belga Gent városkából érkezik hozzánk. Olyan kutyákról szól, amelyeket mindenféle olyan szolgálatra tanítottak be, hogy teljesen pótolják és fölöslegessé teszik a rendőröket. Mindenesetre érdekes a hír, ha ugyan a szóban forgó kutyák nem azonosak a — fiumei czapával. A kutyák szépen kísértálnak az állomásukra, „posztot” állanak, még sötétben is tudnak szolgálatot teljesíteni. Gyanus jelekre föllármázzák a legközelebbi őrszobát és főnökét: a kétlábu rendőrt elvezeti oda, ahol szükség van rá. A városka minden házáat, minden emberét ismerik, tudják, ki hol lakik, megismerik a rovtott multuakat, a rézségeket hazakisérik, szóval majdnem ügyesebbek, mint a gazdáik. Gent városa tehát nyugodtan alhatik, ha ugyan a híradás megfélel a valóságnak. Mert nyár van és semmit se lehet tudni.

RÖPPENTYÜK.

* **Jó szándék.** Lili: Azt mondja Kerekes, hogy ha nőül vesz, mindennek az ő akarata szerint kell majd mennie.

Mili: Minek mész hát hozzá?

Lili: Hogy felvilágosítsam tévedéséről.

* **Beismerés.** — Hallom, erős lámpalázod volt, mikor a feleséged kezét megkérted.

— Sőt nagy zavarban voltam.

— Ugyan.

— Pénzzavarban.

* **Szakoktatás.** — Ej, ilyen fiatal leányt az ilyen fürdőruhába bocsátják szabad fürdőbe...

— Hja kérem, jövő évre már bálba viszik és most szoktatják.

* **Üzletember.** Vevő: A regény 300 folytatásban jelenik meg? No ez kissé hosszú lesz. Hátha ezalatt meghalok?

Colporteur: Oh nem tesz semmit, a regény azért mégis csak megjelenik.

* **Jó üzlet.** Czvórach: Nadságos ór! Ajánlom magának edj üzlet, a hol njeri thiszta száz ezer florén edj minutom alatt.

Báró Libamajási: Hojd hojd?

Czvórach: Nüü! Ün adja a baronesz khisszon leánjának 300.000 florin hozománygy ugyi? De az én Khóbi fíjam elveszi a gnédige baroneszt 200.000 florintér, marad mogának thiszta 100.000 florin.

REGÉNY.

A „Világ Szíve“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: **Krampora János.**

(Folytatás.)

76.

A sik tetőzet, melyre léptünk, széles árokkal volt körülveve s oly nagy volt, hogy pár ezer ember megférhetett rajta. A térség nyugati oldalán kis márványházikó állott. Őrháznak használták s benne éjjeleztek azok a papok, a kik ide voltak rendelve, hogy a házikó lábánál égő szent tűzet táplálják. Nem messze a háztól, virágokkal borított kis oltár állott, de egybéként a tér még üres volt.

— Nézzétek! — szólt Maya.

Az alattunk fekvő város egy mély fekvésű, szivalaku szigetre volt építve s közepén olyannyira be volt horpadva, hogy bizvást kialudt vulkán kráterének lehetett tartani.

Az egész sziget tiz kilométer hosszú s a hol legszélesebb volt, 6 kilométer széles lehetett, a körülete hullámozó tó, az indiánok Szent Vize, oly nagy volt, hogy még a piramis csúcsáról is — egynehány sziklás szigetet kivéve, — földet csak észak felé lehetett látni, a merről tegnap este ide vitorláztunk volt. A többi irányban nem látott az ember mást, mint a köröskörül elterülő kék víztükört.

Maya a márványból épült város a szigetnek egyik végét foglalta el, a másik vége kertekkel volt beültetve. Oly buja volt a tónak kövér iszapjától öntözött szigeten a tenyészet s oly bájosan festett ez a fákkal és virágokkal teleültetett márványváros a kék víztükör közepén, hogy inkább földi paradicsomkertnek, mint emberek lakhelyének tarthatta az ember.

IV. FEJEZET.

A piramis tetején.

— Nem fekszik nagyon mélyen a város? — kérdém Mayától, mikor már minden oldalról jól megszemléltük a kilátást. — Előtttem úgy rémlik, hogy a házak majdnem egy szintvonalon állanak a tó tükörével.

— Azt hiszem, ugysis van, — felelé Maya. — Sőt mi több, az évrnek azon részében, mely a jövő hónappal fog elérkezni, a tó felszíne sok lábnyival megárad, úgy, hogy a sziget a tó tükre alatt fekszik s a víz egészen a falak pereméig emelkedik.

— Hogyan akadályozzák hát meg, hogy a víz el ne öntse a várost? — kérdé a sennor. — Hiszen, ha egyszer az áradat betörne, ez az egész hely eltűnne a föld színéről s megfuladna minden teremtet ember benne.

— Igazad van, barátom, de a víz soha sem emelkedik egy bizonyos magasságnál feljebb, a városnak az áradás ellen való biztosítására pedig nagy védőgátak szolgálnak. Ha ennek a gátak kapuja az áradás ideje alatt kinyitatták, annyi bizonyos, hogy mindannyian idevesznénk. De ezekben a hónapokban a gátak mindig csukva vannak s ha valaki el akarja hagyni a várost, csak azon a hidon át teheti meg, mely a fal pereméről a hullámokon ringó pontonokra vezet. Azonkívül a kapu éjjel-nappal szigorú őrizet alatt áll s mi több, csak egy helyről s csak azok nyithatják ki, a kik titkát ismerik, a kik pedig kevesen vannak.

— Különös egy hely ahhoz, hogy várost építsenek rá, — felelé a sennor. — Alig hiszem, hogy nyugodtan tudnék aludni az áradás idejében, tudva azt, hogy életem egyetlen kapu erősségétől függ.

— És mégis ezer éven át, vagy tán tovább is, nyugodtan aludtak itt az emberek, — mondá Maya. — A hagyomány szerint a szárazföld felől jövő őseink isteneik parancsára telepedtek meg ősrégi időkben a szigeten s választották ezt a mélyen fekvő helyet építkező helyül, azért hogy semmint esetleg ellenség szolgáivá legyenek, szükség esetén inkább elárashassák a várost s a vízben pusztuljanak el. Ugyancsak ezért van a Névtelen Isten legszentebb szentélye is mélyen alattunk e sziklába vésvé, hogy a tó vize egyetlen érintésre megtölthesse s a benne levő minden kincsekkel együtt mindörökké eltemethesse az emberek szeme elől. Most pedig,

ha már elég volt a nézdegelésből, elvisszlek s megmutatom nektek az állami műhelyeket, hol a halakat szárítják, a vásznat szövök s mindenféle mesterséget folytatnak, amit a közszükséglet megkíván. — Ezzel megfordult s udvarhölgyeivel együtt a lépcső feljárója felé indult.

Mi is utánuk indultunk, midőn a tetőzetén három ember alakja tűnt fel, kik közül az egyikben Tikalra ismertünk. Amint Mayát meglátta, feléje tartott s meghajolt előtte.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENNEMŐ

ISKOLAI SZEREK

RENDKIVÜL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS
LEGOLCSÓBBAN A

CSOKONAI PAPIR- Kereskedésben

KOSSUTH-UTCZA 13. SZ. ALATT
SZEREZHETŐK BE.

UGYANOTT

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTÉSE

LEGOLCSÓBBAN ELVÁLLALTATIK.

Haszonbérbeadási hirdetés.

A fehérgyarmati kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság 2316/900. számú végzése folytán ezennel közhírré tétetik, hogy a Luby Géza urtól bírói zár alá vett s Szatmármegye Nagy-Ar község határában fekvő, telekkönyvileg 963 kataszt. hold 1557 □ öl szántó, kaszáló, rét, legelő, kert és erdő-részekből álló összes földbirtok a rajta levő gazdasági épületekkel és uri lakással együtt **1900. szeptember 15-től—1901. szeptember hó 29-ig számítandó egy évre 12.000 korona kikialtási ár mellett az 1900. évi szeptember hó 10-ik napján délelőtt 11 órakor Nagy-Ar község házában tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni:** megjegyeztetvén, hogy árverelni kívánók a 12 000 korona kikialtási árnak, — **melyen alól a birtok ki nem adható, — 10%-át kötelesek alólírott zárgondnok kezéhez az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzül letenni.**

Az árverés többi, részletes feltételei az árverés megkezdése előtt, vagy azt megelőzőleg is a zárgondnoknál megtudhatók.

Kelt Debreczenben, 1900. augusztus hó 26. napján.

Nemes Kálmán,

biróilag kinevezett zárgondnok.

GAZDÁK, ÁLLAMFÉRFIAK

megegyeznek abban, hogy Magyarországon az állattenyésztés hanyatlak. Ennek oka kétségtelenül az utóbbi időben elharapódzott állatbetegségekben keresendő, a melyek ellen a gazdák eddig ugyszólván nem tudtak védekezni. E tekintetben

kiszámíthatlan jelentősége

van Somogyi Géza találmányának, az állatok emésztését elősegítő **por**nak, a mely forozza az állatok ellentálló képességét **mindenféle betegségek** ellen és elősegíti a hizást.

Somogyi-féle állat-táppor

A 13,652. számú szabadalmazott D. 46. sz. Iparengedélyvel ellátott Somogyi Géza-féle állatok emésztését elősegítő por 56,086. és 36,775. számú törvényes védjeggyel bír és a hivatalos vegyelmezésen kívül elsőrendű gazdaságok, állatorvosok, gazdasági iskolák, egész község által kipróbálva van, akik írják, hogy nemesak sertéseknél, de mindenféle állatnál feltűnő és bámulatos hatású, szóval biztos hatású por; kétszáz-ezer ember használja, elismeri és díszéri a por csodás hatását, étvágy, emésztés, hizási szerül is kifizeti magát a por használása. Minden háznál nélkülözhetetlen.

Elismerő levelek vannak még huszár és tüzér ezredektől is, kik a lovaknál is óriási eredménnyel alkalmazták, — egy csomag 18 kr., 1/4 kilós doboz 45 kr., 1/2 kilós doboz 90 kr.

Utasítás minden csomagban.

Kapható:

Geréby Fülöp utódai

fűszerkereskedésében, a hol az elismerő levelek megtekinthetők.

NYILT-TÉR.

Nyilatkozat.

Évek óta használom és ajánlom a szolyvai kitűnő gyógyhatású ásványvizet.

Nyiregyháza, 1899. július 11.

Dr. Saáry Sándor

városi orvos.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes

fagymentes kutszivattyuk

60 koronától kezdve

díjtalan felállítással, — egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállítással **gyári áron** kaphatók.

A szüret idejére pedig

minden külföldinél jobb és olcsóbb

szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzók

lesznek raktáron a

Debreczeni

Vasöntőde és Géplakatosság

Péterfia—Hadház-utcai telepen,
mely mindennemű gazdasági, ipari és háztartási gépek javítását is legjutányosabban végzi.

Naplók,

Főkönyvek,

Ténytárkönyvek,

Folyószámlakönyvek,

Lejárati könyvek,

Előjegyzési könyvek,

Bevásárlási könyvek

különböző nagyságban és vastagságban, a legfinomabb könyvpapírosból készítve, erős kötésben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papírosból

legolcsóbb beszerzési forrása

a Csokonai-papirkereskedés

Kossuth-utca 13.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szög 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhető az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Régi könyvek	Eladó	Pincze,	Tanulóknak
magyar, latin, német (tudományos művek), igen jutányos áron eladók. — Értekezhetni a Csokonai-nyomdában Morvay Zoltánnal.	egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papirkereskedésben.	mely üveges borok beraktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.	Egy jó házból való fiú, ki két vagy három középiskolai osztályt végzett, Geréby Fülöp utodai cégénél felvétetik. 44

10303.
1900.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő, alább elsorolt kaszállók, az 1900. év október hó 1-ső napjától kezdődőleg egy, esetleg három évre, nyilvános árverésen hasznóberbe adni fognak.

A kaszállók a következők:

I. Fancsikán.			
1. Tóth Elek-féle	15 hold	116	□-öl, kikiáltási ár 90 korona.
2. Gyökös Péter	19 "	109	" " " 114 "
3. Krasznay-féle 1/3 része	9 "	349	" " " 40 "
II. Paczon.			
4. Tolvajné-féle	4 hold	428	□-öl, kikiáltási ár 30 korona.
5. Erdey Gábor-féle	2 "	366	" " " 20 "
III. Bánkon.			
6. Csáky Gergely-féle	11 hold	568	□-öl, kikiáltási ár 100 korona.
7. Baik-Szilágyi-féle	14 "	320	" " " 150 "
IV. Guthon.			
8. Csonka Károly-féle (Tiba)	14 hold	592	□-öl, kikiáltási ár 100 korona.
9. Barta Pálné-féle	17 "	1077	" " " 140 "
10. Burai Sándorné és Jeney Józsefné-féle	41 "	1268	" " " 252 "
11. Csontos Ferencz-féle	20 "	1268	" " " 130 "
12. id. Pozsonyi János-féle	27 "	422	" " " 200 "
13. Czeglédi (Varga Mihály-féle)	61 "	1126	" " " 300 "
14. Kocsis Isivánné-féle	37 "	1147	" " " 200 "
15. Székely Mihályné (Czegény-féle).	27 "	498	" " " 200 "
16. Tar Károly (Lukács Géza)	48 "	1349	" " " 200 "
17. Kovács Sándorné (Teremi)	9 "	933	" " " 62 "
18. Őri István (Kovási).	27 "	647	" " " 100 "
19. Oláh János (Gulyás)	13 "	1112	" " " 200 "
20. Kocsis András	6 "	171	" " " 72 "
21. Nagy Sándor (Nagy Bálint)	36 "	812	" " " 260 "
22. Kis István-féle	11 "	237	" " " 100 "
23. Varga Jánosné-féle	33 "	611	" " " 120 "
24. Hosszu parlag	5 "	559	" " " 40 "
25. Hornyák József-féle	19 "	884	" " " 160 "
26. Almási (Gáli) féle	10 "	137	" " " 100 "
27. Berecki Ferenczné-féle	19 "	96	" " " 110 "
28. Erdei-féle (Láró jegy alatt)	8 "	613	" " " 50 "
29. Sipos János-féle	16 "	758	" " " 90 "
30. Bagi hegy	17 "	1527	" " " 100 "
31. Szabó István-féle	32 "	1303	" " " 260 "
32. Dalmi Károly — Tar Mihályné részben			" " " 90 "
33. Lantos-féle (Büdös-kut)	14 "	873	" " " 62 "
34. Kiss Jánosné (Csige) féle	15 "	327	" " " 80 "
35. Veremhegy	1 "	1572	" " " 30 "
36. Mezei Péter-féle	39 "	333	" " " 145 "
37. Kiss András-féle	11 "	1381	" " " 120 "
38. Vezendi parlag részben			" " " 80 "
39. Rózsa János-féle (Szváro)	18 "	273	" " " 100 "

Ezenkívül a kaszállók kimérése alkalmából visszamaradt 5, esetleg több holdas tisztás területek is ugyanezen alkalommal hasznóberbe adni fognak.

Az árverés

I. a Fancsika és Paczon levő kaszállókra 1900. szeptember hó 18-ik napján, a nagycserei erdőszőlőnél;

II. a Halápon és Bánkon levő kaszállókra 1900. év szeptember hó 19-ik napján a halápi erdőszőlőnél.

III. a Guthon levő kaszállókra 1900. év szeptember hó 20-ik napján a guthi erdőszőlőnél; — mindenkor délelőtt 10 órakor fog megkezdetni és megtartatni.

Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál, valamint az erdőmesteri hivatalnál megtekinthetők.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, bánatpénzül az árverelő bizottság előtt letenni.

Kelt Debreczen, 1900. augusztus 23.

A városi tanács.